
DIENST op 19 mei 2023, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

PINKSTEREN
met Kerkkoor

Orgel/Piano: Wilma Broere

Dirigent: Peter Veenhuizen

Opname en Regie: Commissie techniek

Kerkenraadslid: Annigje Leighton

Lezer: Ineke van der Stroom

Predikant: Paul F. Thimm

Aansteken van de kaarsen

Welkom en Mededelingen

Koor zingt "Freue dich, erlöste Schar" BWV 30 Johann Sebastian Bach

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw blijft in eeuwigheid;
Die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die ons liefheeft
en van Jezus Christus, die ons voorgaat
door de Heilige Geest, die ons verbindt, inspireert en uitdaagt. Amen.

Zingen "Geest van God, wees hier aanwezig"

ZZZ 95 (alle 2)
(= Zangen van zoeken en zien)

Gebed

Kom, Heilige Geest, Geest van Pinksteren – en van elke dag,
Kom om ons te troosten en te bemoedigen
– wanneer we het moeilijk hebben: in tijden van verdriet, van ziekte en rouw,
en ook op momenten dat we erg verlangen naar oriëntatie voor ons leven.

Dank U, God dat we in alle vrijheid bij elkaar kunnen komen.
Schenk ons uw goede en heilige Geest,
die verbinding en vriendschap scheidt, steeds weer en ondanks weerstanden.

Geest van hierboven, leer ons geloven en vertrouwen op de weg van Jezus Christus,
de weg van gerechtigheid en vrede.
Open onze harten voor wat U ons wilt zeggen en blijf tot ons spreken – juist nu! Amen.

Inleiding

Graag wil ik jullie vragen om nu aan het begin van deze Pinksterdienst een kleine oefening samen te doen. Dat zal ons namelijk helpen bij het begrijpen van de Pinksterboodschap.

De oefening is dat we samen - 10 tellen de adem inhouden. Dat is niet lang, maar als je dat niet wilt of kunt, hoef je niet mee te doen. Koorleden moeten soms heel veel meer adem hebben om lange passages en noten te kunnen zingen, nietwaar?

De oefening gaat als volgt:

Eerst gaan we rustig doorademen. Dan tel ik tot drie, dan stoppen we even met ademen, terwijl ik tot 10 tel. Daarna blazen we de lucht uit die we nog hebben en ademen we weer gewoon door. Dat is de hele oefening voor vandaag.

Zijn jullie er klaar voor?

Ik tel tot drie – dan houden we de adem in.

Ik tel tot tien – dan blazen we de lucht uit die we nog hebben en ademen we weer door.

1,2,3...adem inhouden....<met vingers tellen 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10

Geweldig!

Met deze kleine oefening wil ik jullie laten voelen wat het bijbelse woord “geest” betekent. Het Hebreeuwse woord “ruach” en het Griekse woord “pneuma” hebben namelijk een veel ruimere betekenis dan wat wij alleen maar met het woord “geest” vertalen.

“Ruach” en “pneuma” betekenen namelijk **wind, adem**, soms zelfs **storm** en ook **geest**. Het is een onzichtbare luchtbeweging.

Dus als we vandaag naar de twee bijbellezingen luisteren en het woord **“geest” of “Geest van God”** horen, mogen we er altijd ook **“adem en wind”** bij denken, wat we nodig hebben om te kunnen leven. Want tien tellen zonder ademen is nog te doen. Maar het moet niet heel lang duren. Want in- en uitademen is levensnoodzakelijk, we kunnen **niet zonder adem, en niet zonder Geest**.

Laten we nu luisteren naar woorden uit Genesis 1 en daarna uit de Romeinenbrief 8

Bijbellezing: Genesis 1:1-2

Zingen “Zij zit als een vogel”

samen met koor

701 (alle 4)

Bijbellezing: Romeinen 8:14-16 en 22-28

Zingen “De Geest van God waait als een wind

691 (alle 3)

Preek / overdenking

Lieve gemeente, mensen op deze Pinksterdag, zichtbaar hier in de kerk en onzichtbaar verbonden thuis of waar u ook met ons meeviert!

I.

Wat een aparte foto - vind u niet? – Een snapshot, een kiekje van Pinksteren.

De fotografe heeft een foto willen maken van die prachtige oude kloosterkerk op Kreta – misschien om via app of facebook te laten zien of later te bekijken als ze weer thuis is. Ze drukt op haar cameraknopje...maar op het laatste moment fladdert er een duif voor haar lens. Hè, wat irritant! Misschien heeft ze zich even een moment geërgerd.

Maar ineens denkt ze blij: "wat een prachtig plaatje! Het lijkt wel een kerk met pinksterduif!" of zoals we net in het pinksterlied van Iona gezongen hebben: "...vogel uit de hemel, witte vredesduif." (701:4)

Zo'n verrassende snapshot kún je niet van tevoren plannen. Zo iets overkomt je, het wordt je gegeven...een cadeautje. – Nee dit moet je niet wissen of deleten.

Een onvoorziene momentopname, symbool voor het komen van de Heilige Geest. De Geest van God waait en fladdert gewoon in beeld – op het eerste gezicht irritant misschien, maar bij nader inzien verrassend en prachtig.

Zij komt en is niet weg te zoomen – maar ook niet te vangen. Zo iets kun je niet in scène zetten.

Wat spreekt me aan zo bij deze foto? Wat haalt het in me boven?

1. Ik denk allereerst aan het **verrassende effect** van de Heilige Geest, die in de bijbel ook graag uitgebeeld wordt met een duif die ineens aangevlogen komt, onverwachts en ongepland. En het is de vraag: zijn wij als geloofsgemeenschap daar open voor. Zijn we open en vrij genoeg voor de verrassende, ongeplande, spontane ingevingen van Gods Geest. Of vinden we dat maar irritant en storend voor onze beleidsplannen, toekomstplannen en gewoonten? – Houden we als gemeente alles liever voorspelbaar, netjes, overzichtelijk, zoals afgesproken?

2. Het tweede wat me raakt op deze foto is het **contrast**. Ik bedoel dat contrast tussen die oeroude steevaste kloosterkerk en die vitale, o zo bewegelijke duif.

Een foto alleen met de indrukwekkende kerk en zonder die dynamische duif zou ik niet zo boeiend vinden. Maar ook een close-up van de duif zonder die kerk zou ik niet zo spannend vinden. - Die combinatie doet het hem. Dat contrast vind ik keileuk, veelzeggend.

Nee, ik wil absoluut niet kiezen tussen óf **traditie óf vernieuwing**, tussen eeuwenoude beproefde/doorleefde(?) ervaringen en nieuwe creatieve ideeën, tussen vastigheid en aanpassing – alsof het ene goed en het ander slecht is. Dat zou te simpel en te saai zijn. Ik geloof dat we deze gezonde spanning tussen die polen ook als kerk, als christenen in de 21e eeuw nog steeds broodnodig hebben. Dus niet het één of het

ander zomaar wissen of deleten of jong en oud tegen elkaar uitspelen, maar een kwetsbaar evenwicht tussen geloofstraditie en geloofsvernieuwing – dat biedt toekomst. Ik geef toe, dat dat lastig kan zijn en een hele uitdaging.

II.

Wat mij opvalt is dat de **bijbelteksten** die we met elkaar gelezen en gehoord hebben, ons daarbij kunnen helpen. Ze kunnen ons helpen om die zinvolle, waardevolle spanning tussen die eeuwenoude (soms wat stijve) kerk en die springlevendige Geest van God vol te houden en vast te houden.

En ik zat te zoeken of er **drie kernwoorden** zijn waar je deze prachtige pinkster-spanning mee kunt samenvatten.

Bijvoorbeeld: hoop – lef – trots. – Nee, dat is het niet. Of het tegendeel daarvan dan? – “Wanhoop, moedeloosheid, schaamte.” Nee, toch maar niet. Dat is het ook zeker niet.

Maar wat dacht u van de trits “**verzuchten - verbinden - verwachten**”?

Misschien kunnen die drie werkwoorden tot uitdrukking brengen wat de Geest van God doet - **met ons doet**.

1. **Verzuchten** – laat ik daarmee beginnen (geluid van verzuchting).

Ik ben Paulus heel dankbaar ben dat hij in zijn Romeinenbrief schrijft: “...*maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke, woordeloze zuchten.*”

Blijkbaar houdt de Geest zich niet alleen met de positieve en vrolijke kanten van ons leven bezig. U kent vast wel het gezegde “Niet klagen, maar dragen en vragen om kracht”.

Nou, gelukkig zijn er in de bijbel naast jubel- en dankpsalmen ook heel wat klaagpsalmen en teksten waar verdriet, wanhoop en klagen volop de ruimte krijgen. Dat is beter en gezonder en natuurlijker dan steeds heldhaftig en stoer je zuchten en klagen te onderdrukken.

Ik weet niet hoe het u gaat, maar mij doet het goed om te horen, dat de Geest van God ons te hulp komt – als we niet meer weten wat we moeten zeggen en geen woorden hebben waarmee kunnen bidden, als we alleen kunnen zuchten over wat er in de wereld en in ons eigen leven gebeurt. Het raakt me dat God zijn Geest dan niet terugtrekt, maar de Geest juist dan voor ons pleit met zuchten zonder woorden.

Wat een solidariteit en verbondenheid, dat Gods Geest met ons, ja met de schepping mee-zucht, omdat die met pijn en smachten verlangt om verlost te worden uit alle nood en narigheid en dit sterfelijk bestaan.

2. Dit brengt ons tot het tweede werkwoord “**verbinden**”. Ook dat is een kerntaak van de Gods Geest: verbinden.

In het Pinksterverhaal uit **Handelingen 2** - we hebben het vandaag niet gelezen, maar het is vrij bekend - wordt verteld, hoe de leerlingen en volgelingen van Jezus na Pasen naar de tempel in Jeruzalem gekomen zijn. Mensen van heel verschillende nationa-

liteiten en talen zijn daar samengekomen om het Joodse Pinksterfeest te vieren. En op die dag gebeurt er iets met hen, iets wonderlijks: ze beginnen elkaar te verstaan, ondanks taal- en cultuurbarrières. Er ontstaat een nieuw soort verbinding door Gods Geest, dat was de geboorte van de gemeente van Christus.

Paulus schrijft in zijn brief over de diepere reden van die verbondenheid:

“U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods zonen en dochters te worden – door Haar roepen wij God aan met “Abba – Vader”. De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn.” (Rom.8:15-16)

Die verbinding door de Geest is zo sterk, dat hij dus als familieband wordt beschreven: wij zijn zonen en dochters, kinderen van God. Vandaar dat we elkaar zusters en broeders noemen. En Paulus herhaalt het meerdere keren met nadruk, dat de Geest van God ons verzekert en aan herinnert dat we echt kinderen, dochters en zonen van God zijn...dat we bij God horen en in zekere zin op God lijken.

En als we als gemeente van Christus dus zo nauw verbonden zijn met God en Christus en met elkaar, wie zijn wij dan om onderscheid te maken of te discrimineren. Want dat gaat in tegen onze geloofwaardigheid en innige verbondenheid met God en met elkaar.

Wie de weg van Christus serieus volgt, zal kritisch staan tegenover elke stem die ons verleidt tot discrimineren in welke vorm dan ook. Wie Christus wil navolgen die zal het opnemen voor slachtoffers van onrecht en geweld en voor mensen van wie de vrijheid en leefruimte afgepakt wordt.

Het is niet goed om met alle winden mee te waaien, maar wel met die frisse wind van God.

De doopsgezinde geschiedenis – van vervolgd en vluchtelingen – leert ons dat christelijk geloof niet steunt op modieuze verkiezingsprogramma's die ons uit elkaar drijven, maar wel op sterke principes van solidair en menselijk handelen met elkaar – in de Geest zoals Jezus het ons voorleefde.

3. Verzuchten, verbinden...en het derde werkwoord van de Geest is “**verwachten**”. Iets verwachten is uitzien naar de toekomst, hoop houden en volharden ook al zie het nog niet waar je zo op hoopt.

“Maar als wij hopen op wat we nog niet zien, blijven we in afwachting daarvan volharden.” (Rom.8:25)

Dat is niet een prestatie van ons zelf alleen, maar daar komt ook Gods Geest aan te pas, die op verrassende momenten aan komt vliegen, aan komt waaien, om ons aan te moedigen, ons te herinneren dat we niet alleen zijn en het niet alleen hoeven te doen. In het scheppingsverhaal zweeft Gods geest al vanaf het begin als een windvlaag in de duisternis en boven de chaotische oervloed. Zelfs dán is Gods geest al aanwezig en nog steeds laat God de wereld niet alleen.

III.

Pinksteren vieren betekent voor mij en ik hoop ook voor jullie, open staan voor verrassingen van God die ineens in beeld komt, zoals op die geinige foto van de oude kloosterkerk en de pinkster- of vredesduif die ineens aan komt vliegen.

Ze komt aanvliegen om met ons te zuchten, om de familiebanden met God en met elkaar aan te halen en om ons aan te moedigen om te blijven hopen. Die hoop en verwachting zetten ons aan om anders te leven en nieuwe keuzes te maken – vanuit vertrouwen en tegenwoordigheid van geest. Amen.

Muziek**Open Ruimte**

Koor zingt "Rejoice in the Lord alway" (Filippenzenbrief 4:4-6)

George Rathbone

Naardense bijbel

4 Verheugt u in de Heer, altijd;
nog eens zal ik zeggen: verheugt u!
5 Laat uw vriendelijkheid bekend worden aan alle mensen.
De Heer is nabij.

6 Weest over niets bezorgd,-
nee, laten in alles, in aanbidding en smeking
met dankzegging,
uw vragen bekend worden bij God.

7 En de vrede van God, die alle denken te boven gaat,
zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus.

Gebed en Onze Vader*Laten we daarom nu bidden en danken tot God.*

Laten we nu eerst stil zijn om ruimte te maken voor onze persoonlijke gedachten en gebeden.

...stilte...

God, uw goede en heilige Geest hebben we zó nodig, zoals adem om te leven en zoals dagelijks brood, als warmte en licht van de zon, zoals vriendelijkheid en liefde!

Wij danken U, dat U ons allen uw dochters en zonen noemt, geliefd en geroepen bij onze naam.

U bent het die ons verbindt en niemand mag en kan ons uit elkaar halen.

Daarom bidden wij met zuchten en in woorden, herinner ons telkens weer wat belangrijk is in het leven, wat ons leven samen ten diepste zin en inhoud geeft.

We bidden U, help ons om weerstand te kunnen bieden aan stemmen die ons willen verleiden tot tweedracht en hardvochtigheid, tot liefdeloosheid en onmenselijk handelen. Geef ons de moed van het geloof, om ons met hart en ziel in te zetten voor vriendschap in plaats van vijandschap, voor vrede en solidariteit in plaats van haat en onverschilligheid met mensen in nood.

Wij bidden U, geef ons uw geestkracht om te volharden in de hoop, dat we niet vertwijfelen of wanhopig worden over de ellende die onze wereld en soms ons eigen leven overspoelt.

Schenk ons de tegenwoordigheid van geest, van uw Geest, om koppig vast te houden aan de hoop op uw koninkrijk, uw nieuwe wereld hier en nu al.

Schenk ons de helderheid van geest, van uw Geest, om te kunnen onderscheiden tussen goed en kwaad, wat genezend of wat ziekmakend is voor onze wereld.

En maak ons vindingrijk en creatief, om als gemeente van Christus, uw grensverleggende liefde uit te dragen – ook als we dat soms moeilijk vinden en we ons daarbij zo klein en zonder invloed voelen.

Verbindt ons met U, Schepper, en met onze medeschepselen, dat we durven kiezen voor een betere toekomst en voor een gezondere aarde voor ons en voor wie na ons komen.

Laat de Geest van Pinksteren, de Geest van Jezus Christus, de Heilige Geest meer en meer tot ons doordringen. Zo bidden we tot U met de woorden die Jezus ons leert bidden:

(oudere versie)	(versie van NBV 2006)
Onze Vader die in de hemel zijt.	Onze Vader in de hemel!
Uw naam worde geheiligd	Laat uw naam geheiligd worden,
Uw koninkrijk kome.	laat uw koninkrijk komen
Uw wil geschiede in de hemel,	en uw wil gedaan worden
alzo ook op de aarde.	op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.	Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
En vergeef ons onze schulden,	Vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.
En leid ons niet in verzoeking,	En breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van de boze.	maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk	Want aan U behoort het koningschap,
en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid	de kracht en de majesteit - in eeuwigheid. Amen

Collecten**Zingen** "Geest van hierboven, leer ons geloven"**675 (alle 2)****Zegen(samen)**

Laten we nu aan het einde van dienst elkaar nu de zegen toespreken
en aan anderen aan wie we nu denken:

De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
en geeft je vrede!

Zingen "Gezegend gaan we nu van hier...Amen"
= melodie van 273 "Loof God die zegent al wat leeft"**Zingenderwijs 57**

Gezegend gaan wij nu van hier,
en God gaat met ons mee
en geeft ons moed en levenkracht,
zo gaan wij niet alleen.

Doven van kaarsen